Elektronicznie podpisany przez:
Monika Alicja Różycka
dnia 12 grudnia 2025 r.

UCHWAŁA NR SO IX.410.139.2025

IX SKŁADU ORZEKAJĄCEGO REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W KIELCACH

z dnia 12 grudnia 2025 roku

w sprawie opinii o projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Bodzentyn na lata 2026-2050.

Na podstawie art. 13 pkt 12 oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) IX Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodnicząca:	Monika Różycka
Członkowie:	Agnieszka Zarębska
	Iwona Kudła

opiniuje pozytywnie projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Bodzentyn na lata 2026-2050 z uwagami zawartymi w treści uzasadnienia.

Uzasadnienie

Zgodnie z dyspozycją art. 230 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) w dniu 14 listopada 2025 r. przedłożony został Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Kielcach projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Bodzentyn na lata 2026-2050 *(zwanej dalej WPF)* wraz z projektem uchwały budżetowej na 2026 rok.

Na wstępie należy wskazać, że przedmiotowy projekt został przeanalizowany z uwzględnieniem założeń programu postępowania naprawczego Gminy Bodzentyn na lata 2025-2027 przyjętego zgodnie z załącznikiem nr 1 do uchwały Komisarza Rządowego dla Miasta i Gminy Bodzentyn nr XV/50/2025 z dnia 23 stycznia 2025 r. ze zmianami.

Przedłożony projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej spełnia wymagania formalne określone w przepisach art. 226, art. 227 i art. 229 ustawy o finansach publicznych oraz przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 83).

Projekt WPF obejmuje okres od roku 2026 do roku 2050, zapewniając prognozę na okres, na który zaciągnięto zobowiązania, w tym pożyczkę z budżetu państwa w wysokości 55.527.252,51 zł. Do projektu dołączono objaśnienia przyjętych wartości, zgodnie z art. 226 ust. 2a ustawy.

Wielkości przyjęte w WPF dla roku 2026 w zakresie dochodów, wydatków, wyniku budżetu, przychodów i rozchodów są zgodne z wartościami zawartymi w projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok, co wypełnia dyspozycję art. 229 ustawy o finansach publicznych.

Planowane dochody ogółem wynoszą 77.148.820,65 zł, a wydatki ogółem 77.778.742,92 zł.

W roku budżetowym 2026 zaplanowano deficyt budżetowy w wysokości 629.922,27 zł, który ma zostać sfinansowany przychodami pochodzącymi z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. W latach 2027-2050 nie planuje się przychodów, w tym w szczególności pochodzących z nowych kredytów i pożyczek. W tym okresie planowane są nadwyżki dochodów nad wydatkami, z których spłacana będzie pożyczka z budżetu Państwa, a kwoty prognozowanych nadwyżek w latach 2027-2050 są zgodne z założeniami programu postępowania naprawczego.

W tym miejscu Skład Orzekający zauważa, iż zgodnie z założeniami programu postępowania naprawczego dla 2026 r. prognozowana była nadwyżka budżetowa w wysokości 152.720,00 zł, która miała zostać przeznaczona na spłatę pożyczki z WFOŚiGW.

W odniesieniu do planowanych przychodów z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, jako źródła sfinansowania deficytu i spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań, Skład Orzekający zwraca uwagę, że planując powyższe przed zakończeniem roku budżetowego, zamknięciem ksiąg rachunkowych i sporządzeniem sprawozdań finansowych za 2025 r. należy zachować szczególną ostrożność, bowiem ich kwota stanowi jedynie wartość szacowaną i jest uzależniona od wykonania budżetu 2025 roku. Sfinansowanie deficytu 2026 roku i spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań tymi środkami będzie możliwe jedynie wówczas, gdy będą one pozostawały na rachunkach bankowych Gminy na dzień 31 grudnia 2025 roku.

Planowane kwoty rozchodów, przeznaczonych począwszy od 2027 r. na spłaty pożyczki z budżetu państwa, są zgodne z założeniami programu postępowania naprawczego.

Prognozowana kwota długu na koniec 2026 roku wynosi 56.313.950,12 zł, z tego: 55.527.252,51 zł - pożyczka z budżetu państwa, 786.697,61 zł - pożyczka z WFOŚiGW.

Ponadto prognozowana łączna kwota długu na koniec 2026 roku w stosunku do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych nieprzeznaczone na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego wynosi 90,06%.

Całkowita spłata długu Gminy Bodzentyn planowana jest do roku 2050.

W WPF na lata 2026-2050 wydatki na obsługę długu określono w łącznej kwocie 18.035.000,00 zł

W całym okresie prognozy (lata 2026–2050) planowane dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących. Dla roku 2026 nadwyżka operacyjna wynosi 152.720,00 zł. Zatem spełniony jest warunek określony w art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający dokonując analizy założeń programu postępowania naprawczego zauważa również, że w 2026 r. nastąpił spadek dochodów bieżących w porównaniu z założeniami programu postępowania naprawczego. W programie postępowania naprawczego zakładano, że dochody bieżące wyniosą 77.574.169,15 zł, podczas gdy w obecnie opiniowanym projekcie uchwały budżetowej kształtują się na poziomie 73.216.435,78 zł, czyli są niższe o 4.357.773,37 zł. Spowodowane jest to

tym, że dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące zaplanowano na poziomie 10.841.622,80 zł, a w założeniach programu postępowania naprawczego wyniosły one 14.564.867,00 zł (spadek o 3.723.244,20 zł), pozostałe dochody bieżące zaplanowano w wysokości 11.156.590,98 zł, a w założeniach programu zakładane były na poziomie 11.699.800,00 zł (spadek o 543.209,00 zł), udziały w PIT, CIT i subwencji ogólnej w założeniach programu planowane były w łącznej kwocie 51.309.502,15 zł, a w projekcie uchwały wynoszą 51.218.222,00 zł (spadek o 91.280,00 zł). Zaplanowano natomiast wzrost dochodów z podatku od nieruchomości, które obecnie wynoszą 3.940.408,56 zł (wzrost o 308.408,56 zł w stosunku do założeń programu postępowania naprawczego).

W objaśnieniach do wpf wskazano, cyt. „W roku 2026 dochody ogółem zaplanowano na poziomie 77 148 820,65 zł, co stanowi spadek o ok. 6,8% w stosunku do przewidywanego wykonania roku 2025 (82 808 138,21 zł). Spadek ten wynika głównie z zakończenia części projektów dotacyjnych, mniejszego udziału środków inwestycyjnych oraz o zwiększone w trakcie roku 2025 kwoty dotacji i środków na cele bieżące.”.

W dalszej kolejności Skład Orzekający zauważa, że wydatki bieżące w 2026 r. zaplanowane zostały w wysokości 73.063.715,78 zł, co w porównaniu z założeniami programu postępowania naprawczego stanowi spadek o 3.806.189,91 zł (wydatki bieżące zakładano na poziomie 76.869.905,69 zł). W objaśnieniach do WPF nie odniesiono się do powyższej kwestii.

W związku z powyższym w założeniach programu postępowania naprawczego zakładano nadwyżkę operacyjną dla 2026 r. w wysokości 704.263,46 zł, a jak wskazano wyżej w obecnie opiniowanym projekcie uchwały wynosi ona 152.720,00 zł.

Z analizy danych zawartych w opiniowanym projekcie uchwały wynika, że w 2026 roku Gmina spełnia relację spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. W 2027 roku wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy obliczony w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy jest spełniony, natomiast przy obliczeniu w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wskaźnik ten nie jest zachowany. W latach 2028-2034 relacja, o której mowa w art. 243 ww. ustawy o finansach publicznych nie jest zachowana, natomiast począwszy od 2035 roku jest zachowana. Jednakże jak wynika z art. 224 ust. 1 pkt 2b ww. ustawy o finansach publicznych w przypadku jednostki samorządu terytorialnego, której jest udzielona pożyczka z budżetu państwa dopiero najpóźniej na koniec roku, w którym upływa termin spłaty pożyczki muszą być zachowane zasady określone w art. 242-244.

W załączniku nr 2 do uchwały zamieszczono wykaz przedsięwzięć wieloletnich, określając dla każdego z nich nazwę, cel, jednostkę odpowiedzialną, okres realizacji oraz łączne nakłady finansowe i limity wydatków, zgodnie z wymogami art. 226 ust. 3 i 4 ustawy.

W wyniku analizy tego załącznika Skład Orzekający zauważa, że w obecnym projekcie uchwały nie planuje się zadania „Ochrona siedlisk środowisk wodnych Świętokrzyskiego Parku Narodowego poprzez budowę kładki w latach 2024-2029”, gdzie wydatki do poniesienia planowano w latach 2028-2029 odpowiednio po 4.554.797,90 zł i 4.554.797,89 zł. Na realizację tego zadania Gmina planowała pozyskać dochody z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje po 2.500.000,00 zł w

ww. latach. Nastąpiła jednak rezygnacja z realizacji tego zadania ze względu na uzyskanie negatywnej oceny złożonego wniosku o dofinansowanie.

W projekcie uchwały zamieszczono upoważnienia, które są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Skład Orzekający wskazuje również na konieczność uzupełnienia danych dotyczących: rozchodów budżetu, w tym na spłatę rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych (poz. 5 oraz 5.1), a także spłat zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich (poz. 10.7 i 10.7.1) w zakresie „Plan 3 kw. 2025" oraz „Wykonanie 2025".

W objaśnieniach do wpf wskazano, cyt: „ Rok 2026 stanowi punkt startowy dla nowego cyklu finansowego – to rok stabilizacji po okresie wysokich wydatków inwestycyjnych, zrównoważony dochodowo i bezpieczny pod względem płynności. Prognoza do 2050 r. pokazuje konsekwentne utrzymywanie nadwyżek, spłatę długu i stabilny wzrost dochodów, co gwarantuje wysoką wiarygodność finansową Gminy i możliwość kontynuowania polityki rozwoju bez ryzyka zadłużeniowego."

W ocenie Składu Orzekającego Gmina Bodzentyn powinna dążyć do realizacji założeń zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej, w szczególności do osiągania nadwyżek budżetowych umożliwiających spłatę pożyczki zaciągniętej z budżetu państwa. Jednocześnie na etapie planowania, jak i realizacji budżetu powinna podejmować ostrożnościowe decyzje biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające z faktu, że Gmina jest w trakcie realizacji programu postępowania naprawczego.

Pouczenie

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych od niniejszej przysługuje prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Monika Różycka